

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci exekúcie oprávnenej **V., a.s.**, so sídlom v B., proti povinnému **F., spol. s r.o.**, so sídlom v N., **o vymoženie 99.527,- Sk**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. Er 3322/2000, Ex 633/98, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2008, sp.zn. 7 CoE 42/2008, takto

rozhodol:

Dovolanie **odmieta**.

Odôvodnenie

Uznesením zo 7. apríla 2008 č.k. Er 3322/2000-16, EX 633/98, vyhlásil Okresný súd Nitra exekúciu za neprípustnú a exekučné konanie zastavil (§ 57 ods. 1 písm. g/ O.s.p.). Dôvodom pre vyhlásenie exekúcie za neprípustnú bola s ohľadom na ustanovenia § 18, § 20a, § 19, § 20, § 103 ods. 1, § 104 ods. 1 a § 107 ods. 1 a 4 O.s.p. v spojení s § 68 ods. 1 ObZ skutočnosť, že povinný bol 5. januára 2007 v zmysle § 68 ods. 9 ObZ vymazaný z obchodného registra, čím zanikol bez právneho nástupcu. Ako s oprávneným súd konal so S., a.s. so sídlom v B., bez toho, že by samostatným uznesením rozhodol o zmene účastníka konania. Tento svoj postup prvostupňový súd neodôvodnil.

Na odvolanie S., a.s., Krajský súd v Nitre uznesením z 30. júna 2008, sp.zn. 7 CoE 42/2008, uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ustálil, že súd mal pred vydaním napadnutého uznesenia rozhodnúť o zmene účastníka konania na strane oprávneného, keďže počas exekučného konania došlo k postúpeniu vymáhanej pohľadávky. Vychádzal pritom z toho, že danú vec treba posudzovať v zmysle § 37 ods. 1, 2 a 3 Exekučného poriadku (ExPor.) v znení účinnom do 31. augusta 2005 a § 37 ods. 4 a 5 ExPor. v znení účinnom od 1. septembra 2005. Súd mal teda za splnenia zákonom

ustanovených podmienok rozhodnúť o zámene účastníka v zmysle § 92 ods. 2 a 3 a § 251 ods. 4 O.s.p. Prvostupňový súd nesprávne aplikoval § 251 ods.4 O.s.p., § 92 ods. 3 a 4 O.s.p., ako aj § 37 ods. 3 ExPor. v spojení s § 238 ods. 1 a 2 ExPor. Keďže nebol podaný návrh na zámenu oprávneného a súd o zámene účastníkov konania podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. nerozhodoval, mal súd o zastavení exekúcie rozhodnúť voči pôvodnému oprávnenému, t.j. V., a.s., ktorý zostal účastníkom exekučného konania. Odvolací súd ako s oprávneným konal so V., a.s.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený. Žiadal, aby bolo zrušené a vrátené krajskému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodil z § 237 písm. b/ a c/ O.s.p. (ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania a účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený), pretože napriek tomu, že V., a.s., už nemá postavenie účastníka konania, súdy s ňou stále konajú. Dôvodnosť dovolania videl v tom, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p.). Domnieval sa, že k zmene účastníka exekučného konania na základe postúpenia vymáhanej pohľadávky v exekúciách začatých do 31. augusta 2005 nie je potrebné rozhodnutie súdu, a táto nastáva zo zákona. Prevedením vymáhanej pohľadávky z pôvodne oprávneného V., a.s., tento subjekt stratil vecnú (aktívnu) legitimáciu v konaní, čím vznikla prekážka konania spočívajúca v nedostatku spôsobilosti účastníka konania konať pred súdom. Bol teda na mieste postup podľa § 107 ods. 1 O.s.p. s tým, že ak nadobúdateľ vymáhanej pohľadávky nepokračoval v konaní, mal súd konanie zastaviť. Návrh na zmenu účastníka exekučného konania mal podať V., a.s., ktorému oprávnený pohľadávku postúpil, resp. S., a.s., na ktorú bola pohľadávka ďalej prevedená. Keďže ani jeden z týchto subjektov tak neučinil a V., a.s., zanikol bez právneho nástupcu výmazom z obchodného registra X., je to S., a.s., kto by mal znášať následky nečinnosti účastníkov konania vo veci podania návrhu na zmenu účastníka. Odvolací súd nesprávne posúdil, ktorý zo subjektov má byť účastníkom konania, čím popri vade v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. zaťažil konanie aj vadou spočívajúcou v nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť (§ 236 O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie oprávneného proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 239 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Ako je ale výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa rozhoduje uznesením. Preto pokiaľ dovolateľ napadol dovolaním výrok uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa zrušené a vec mu vrátená na ďalšie konanie, nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p.

So zreteľom na dovolateľom namietané vady konania v zmysle § 237 písm. b/ a c/ O.s.p., ako aj zákonnú povinnosť odvolacieho súdu vždy skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom vadou uvedenou v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.), zaoberal sa najvyšší súd otázkou prípustnosti dovolania aj z týchto dôvodov. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku i uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník

konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa osobitne zaoberal námietkami dovolateľa, že konanie trpí vadami uvedenými v § 237 písm. b/ a c/ O.s.p., teda že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania a účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 20 O.s.p. každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Podľa § 19 ods. 2 O.z. právnické osoby vznikajú dňom, ku ktorému sú zapísané do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje ich vznik inak.

Podľa § 19a ods. 1 O.z. spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti môže byť obmedzená len zákonom.

Podľa § 19a ods. 2 O.z. právnické osoby, ktoré sa zapisujú do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, môžu nadobúdať práva a povinnosti odo dňa účinnosti zápisu do tohto registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

Oprávnený je právnickou osobou zapísanou v obchodnom registri. Na rozdiel od fyzických osôb, v prípade právnických osôb dochádza súčasne k vzniku spôsobilosti na práva a vzniku spôsobilosti právne konať, od ktorých sa ďalej odvodzuje procesná subjektivita pozostávajúca zo spôsobilosti byť účastníkom (občianskoprávneho) konania (§ 19 O.s.p.) a z procesnej spôsobilosti (§ 20 O.s.p.). Pokiaľ právnická osoba zapísaná v obchodnom

registri trvá (od zápisu do obchodného registra až do jej výmazu z neho), je nositeľom spôsobilosti byť účastníkom konania ako aj procesnej spôsobilosti. Od nej treba odlišovať vecnú legitímáciu, t.j. či subjekt označený ako účastník konania skutočne je nositeľom tvrdených práv alebo povinností. V prípade exekučného konania sa skúmanie vecnej legitímácie obmedzuje na zistenie totožnosti subjektov oprávneného a povinného označených v návrhu na vykonanie exekúcie a subjektov podľa exekučného titulu (t.j. či ide o totožný subjekt, resp., ak nie, či ide o subjekt, ktorý sa na základe právnej skutočnosti stal nositeľom týchto práv). To, že oprávnený postúpil vymáhanú pohľadávku na iný subjekt ho nezbavuje spôsobilosti byť účastníkom konania, ani procesnej spôsobilosti. Keďže oprávnený ako obchodná spoločnosť, teda právnická osoba zapísaná v obchodnom registri, stále trvá, nemohlo dôjsť k zániku jeho spôsobilosti byť účastníkom konania a ani k strate jeho procesnej spôsobilosti. Dovolateľom tvrdená prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. b/ a c/ O.s.p. nie je daná. Ďalšie vady konania v zmysle ustanovení § 237 O.s.p. nenamietal a ani neboli najvyšším súdom zistené.

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd dovolanie oprávneného v súlade s § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd nerozhodol, keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: